

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

міжнародної науково-практичної конференції

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

**Інноваційні психолого-педагогічні,
лінгвістичні та правові засади аграрної науки в
умовах міжкультурної аграрної комунікації**

20 жовтня 2022 року

Біла Церква
2022

ЗМІСТ

Баран Н. А. Навколоправові дискусії тривають.....	3
Береговенко Н.С. Синонімічні особливості прикметників, що входять до мікрополя на позначення великої/малої товщини та ширини на матеріалі фільмів каналу BBC “The Blue Planet” та “Life.....	5
Біліченко А.М. Використання навчальних комп’ютерних ресурсів у процесі вивчення іншомовної лексики.....	7
Боньковський О.А. Вища освіта в контексті зеленої Європи.....	10
Велика К.І. Словотворення англомовних фітопатологічних термінів.....	11
Грек І.М. Богословський вимір релігійної конфліктності.....	13
Демченко Н.С. Вживання засобів експресивності в англомовних газетних заголовках.....	14
Дем’яненко О.О. Палітра науково-освітніх інформаційних ресурсів для студентів-читачів, філологів-дослідників і перекладачів світової класики як чинник літературознавчого розвитку.....	16
Ігнатенко В.Д. Регулювання професії «перекладач» в Україні.....	18
Карпенко С.Д. Проблеми створення терапевтичної казки.....	19
Марчук В. В. The student's fundamental value orientations.....	21
Мельник Л.М., Дужа І.А. Розвиток ідей національної еліти у працях Миколи Міхновського.....	22
Михайленко О.О. Прагматичні особливості перекладу наукового тексту.....	24
Ордіна Л.Л. Педагогічна культура як сутнісна характеристика професійної діяльності викладача закладу вищої освіти.....	25
Пилипенко І.О. Словотворення англійської мови.....	26
Погоріла С.Г., Тимчук І.М. Психолого-педагогічний аспект процесу фахової підготовки майбутніх магістрів з екології.....	28
Рейда О.А. Особливості використання технології змішаного навчання та його основні моделі.....	30
Резнік В.Г., Носенко М.М. Використання цифрових медіа у викладанні німецької мови як другої іноземної у ЗВО: технологія диференціації.....	32
Синельникова І. С. До терміна «інтерактивна педагогіка».....	34
Столбецька С.Б. Застосування методу «етнографія спілкування» у процесі навчання французької спеціалізованої мови.....	35
Тарасюк А. М. Psychological and pedagogical aspects of foreign language distance learning.....	37
Цвид-Гром О.П. Актуальні питання формування професійно-термінологічної компетентності майбутніх фахівців сфери ветеринарної медицини під час вивчення латинської мови.....	38
Чернишук Ю.І. Використання інтерактивних технологій в лінгвістиці для студентів заочної форми навчання в умовах міжкультурної аграрної комунікації.....	40
Бадран Є.Ю., Данілова А.П., Димань Н.О. Підходи до розвитку творчого мислення та уяви у студентів-іноземців під час викладання української мови як іноземної.....	42
Вуколова К.В. Американський варіант англійської мови у політичному дискурсі: словотворення.....	43
Аргат Я. П. Підприємництво: сутність та особливості розвитку в аграрній сфері.....	45
Бровко Н.І. Реалізація прав фермерських господарств в процесі господарювання: теоретико-правовий аналіз.....	47
Ковальчук І.В. Правові регулювання фінансової державної підтримки аграрного бізнесу в Україні в умовах воєнного стану.....	48
Ломакіна І.Ю. Проблематика роботи медиків у сільській місцевості.....	50
Макарчук В.В. Адміністративні процедури реалізації державної політики у сфері національної безпеки та оборони.....	51
Малишко І.В. Правове регулювання соціального захисту військовослужбовців в умовах війни.....	52
Нікітенко О. І. Окремі аспекти міжнародно-правового захисту людей у випадках катастроф.....	54
Настіна О. І., Приймак М.Ю. Рейдерство земельних ділянок: правові проблеми.....	55
Мельник В.О. Щодо об’єктів органічного виробництва.....	56
Настіна О.І., Костюк Р.М. Право власності на землю іноземних держав та особливості її продажу.....	58
Настіна О.І., Єфімович О.Ю. Право власності на землю та проблема в законодавстві.....	59
Настіна О.І., Лагода О.Ю. Добросусідство в земельному праві.....	60
Настіна О.І., Семененко О.О. Сучасна земельна реформа в Україні.....	61
Настіна О. І., Сергєєв О. В. Використання земельної ділянки не за її цільовим призначення як одна з проблем земельного права.....	62
Настіна О.І., Сердюк В.В. Правовий зміст земельних спорів.....	64
Настіна О.І. Правові особливості участі громадян у загонах територіальної оборони.....	65
Настіна О.І., Щербина О.Є. Медіація для внутрішньо переміщених осіб в умовах воєнного стану.....	67

Настіна О.І., Бойко І.О. Юридична відповідальність за земельні правопорушення: огляд законодавства.....	68
Настіна О.І., Болобан Є.О. Приватизація земельних ділянок: правові моделі.....	70
Настіна О.І., Тропотяга К.Ю. Добросусідство в земельному праві.....	71
Обіюх Н.М. Екологічні права корінних народів у міжнародно-правовій доктрині.....	72
Поляруш-Сафроненко С.О. Поняття правового регулювання добровільного об'єднання територіальних громад в Україні.....	74
Сімакова С.І. Юридична процедура розгляду справ про правопорушення у сфері земельних відносин.....	77
Пахомова А.О. До питання розвитку третейського судочинства: історико-правовий аспект.....	78
Сокиринська О.А. Основні ознаки та особливості ведення гібридної війни за нормами міжнародного права.....	80
Самойлович А.А. Актуальні питання правового регулювання тваринництва.....	82
Тимощук О.Г. Набуття Україною статусу кандидата в члени ЄС в умовах війни в Україні: міжнародно-правовий аспект.....	83
Новак Т.С. До питання правового регулювання сільського зеленого туризму в Україні.....	85

дистанційної роботи та віртуальної мобільності, а також заохочення видів транспорту з низьким вмістом вуглецю для мобільності студентів.

Багато з прикладів, які часто цитуються в опитуванні EUA, підкреслюють роль ЗВО у суспільстві, де близько половини з них активно співпрацюють з громадою та виступають з ініціативами на місцевому чи національному рівнях. Ключовим також є партнерство та співпраця з іншими установами та студентськими групами.

Незважаючи на те, що більшість інституційних стратегій включають екологічні цілі, не завжди легко визначити показники для моніторингу вирішення проблем екологічної сталості. Проте переконливими можуть бути докази покращення якості життя в університетському містечку, стимулювання досліджень у сфері екологізації, покращення навчання та викладання. Багато навчальних закладів прагнуть бути прикладом, сприяти змінам у навколишньому середовищі та суспільстві та робити заклад більш привабливим для співробітників і студентів.

Щоб реалізувати весь потенціал для покращення екологічної сталості, більшість установ потребують збільшення фінансування на національному та європейському рівнях. Фактично, третина респондентів хотіли б, щоб нові підходи, такі як мережеве навчання, реалізовувались через спеціальну європейську ініціативу.

Європейська Зелена угода, започаткована у 2020 році, з її сильною орієнтацією на економіку та приватний сектор, майже не згадує вищу освіту. Однак наступні Рекомендації Ради Європи щодо освіти для екологічної сталості і відповідні публічні консультації підкреслили важливу роль європейських університетів у цих процесах.

У 2021 році було запущено ряд європейських ініціатив: боротьба зі зміною клімату тепер є пріоритетною сферою програми Erasmus+, а програма Марії Складовської-Кюрі запроваджує нову Зелену хартію, яка сприятиме сталості дослідницької діяльності. Коаліція «Освіта для клімату» наразі готується за участю зацікавлених сторін, метою якої є сприяння співпраці та обміну на всіх рівнях освіти та навчання. Зворотній зв'язок, отриманий під час опитування EUA, показує, що ці європейські ініціативи справді актуальні та своєчасні. Вони повинні використовувати досвід та ентузіазм університетів у сприянні екологічній стійкості.

Європейський сектор вищої освіти у співпраці з місцевими та глобальними партнерами робить внесок у технічні, економічні та соціальні зміни та надає необхідні навички молодому поколінню та тим, хто навчається протягом усього життя. Все це вкрай необхідно для розробки політики екологічного, сталого переходу в Європі та у світі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Dorcas B. Higher Education for Green Economy and Sustainability – Futures of Higher Education. OGW UNESCO. Paris. 2022. P. 3–4.
2. Bianchi G., Pisiotis U., Cabrera Giraldez M. GreenComp The European sustainability competence framework, Punie, Y. and Bacigalupo, M., Publications Office of the European Union, Luxembourg. 2022. 12 p.
3. Business Schools Must Do More to Address the Climate Crisis/C. Galdón et al. Harvard business review. 2022. 3 p.
4. Lozano R., Bautista-Puig N., Barreiro-Gen M. Developing a sustainability competences paradigm in Higher Education or a White Elephant? Sustainable Development. University of Gävle. 2022. 5 p.

УДК 811.111'373.611:581.2

ВЕЛИКА К.І., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

СЛОВОТВОРЕННЯ АНГЛОМОВНИХ ФІТОПАТОЛОГІЧНИХ ТЕРМІНІВ

Розглянуто терміносистему англійської фітопатології і визначено способи словотворення та найпродуктивніші греко-латинські афікси, оскільки основою для формування англійської фітопатологічної термінології стала латинська та грецька. Процес термінотворення в кожній галузі науки відбувається по різному. Англійські фітопатологічні терміни, у свою чергу, мають багато запозичень та інтернаціоналізмів.

Ключові слова: фітопатологія, термін, терміносистема, словотворення, греко-латинські афікси.

Терміносистема будь якої галузі науки розвивається і потребує все більше термінів для

позначення і диференціації певних понять. Найпоширенішим способом творення і диференціації термінів можна вважати морфологічний.

До морфологічного способу творення належать ті, які утворені за допомогою афіксальних морфем, а також творення складних і складноскорочених термінів [2].

У даному випадку розглядається афіксальний спосіб як один із найрозповсюдженіших способів англомовного термінотворення у фітопатології. Характерною особливістю афіксів є приєднання до основи слова суфіксів та префіксів для термінологізації і закріплення за певною науково-технічною сферою.

Суфіксальний спосіб утворює терміни за допомогою суфіксів. Префіксальний спосіб утворює терміни за допомогою префіксів. Префіксально-суфіксальний спосіб утворює терміни одночасним додаванням до твірної основи префікса і суфікса. [2].

Наприклад, *symptomless* – безсимптомний, *suppressive* – супресивний, *resistance* – стійкість (суфіксальний); *antibodies* – антитіла, *heteroploid* – гетероплоїдний, *bioassay* – біологічний аналіз (префіксальний); *asexual* – безстатевий, *attenuation* – затухання, *disinfectant* – дезінфікуючий засіб (префіксально-суфіксальний) [4].

Варто відзначити, що префікс може змінювати значення терміну, а суфікс, у процесі творення нового терміну, утворює іншу частину мови [1].

Афіксальний спосіб творення термінів відносять до сфери науки. Із вище наведених прикладів помічено, що для термінології англійської фітопатології є характерним використання афіксів греко-латинського походження.

До найпродуктивніших префіксів греко-латинського походження у фітопатології можна віднести наступні:

- anti: antibiotic, antibody, antiserum, antiseptic, antigen, antiviral;
- asc(o): ascocarp, ascogenous, ascogonium, ascospore, ascomycete;
- bio: biosynthesis, biofilm, bioinformatics, biotechnology, biological, biome;
- dis:disease, dissect, disorder, dysfunction, disability, dissolution;
- hetero:heteroecious, heterokaryosis, heteroploid, heterothallic, heterogeneous, heterogenesis, heteromorphous;
- hyper: hyperparasite, hyperplasia, hypersensitivity, hypertrophy, hyperventilate;
- homo: homozygote, homofermentation, homodermic, homopetalous, homothallic;
- mono: monophagous, monocotyledon, monogeny, monomorphous, mononuclear.
- spor-, spori,-sporo: sporangiophore, sporangium, sporidium, sporodochium sporophore, sporidium;
- sym, - syn: symbiosis, symptom, symptomless, syncytium, synergism [3].

Зазначемо і найчастіше уживані суфікси англійських термінів у фітопатології:

- al:abaxial, acropetal, adaxial, bactericidal, ascohyemial, vestigial, sexual, somaclonal;
- tion: conjugation, fermentation, fertilization, eradication, fructification, fasciation;
- tive, - ive: hypersensitive, infective, constitutive, comparative, reactive, vegetative, suppressive;
- ous: filamentous, infectious, heteroecious, herbaceous, oviparous, monoecious, didymosporous
- osis, -sis: heterokaryosis, chlorosis, paraphysis, hydrolysis, anastomosis, analysis, osmosis, plasmolysis;
- ic: systemic, transgenic, polycyclic, polyetic, polygenic, phytopathogenic, phytotoxic, anaerobic;
- um: sporangium, sporidium, sporodochium, pseudothecium, syncytium, spermatium, spermagonium [4].

Зазначені приклади із греко-латинськими афіксами належать як до вузькогалузевих термінів із фітопатології, так і до суміжних галузей. Прослідковується значний вплив латинської та грецької на англійську терміносистему у фітопатології за рахунок запозичень та афіксального способу творення термінів [5].

Процес сучасного англомовного термінотворення у фітопатології відбувається за традиційними моделями на основі вже запозичених морфем, або за рахунок поєднання із загальнонавчаними лексемами [1].

Проаналізувавши англійські фітопатологічні терміни, можна зробити висновок, що більшість із них запозичені, а деякі вважаються інтернаціоналізмами. Таке явище викликане історичним розвитком англомовної терміносистеми у фітопатології. Латинська та грецька вважаються основою для формування фітопатологічної термінології. Тому, термінотворення має певну особливість і греко-латинські афікси виявилися найбільш продуктивними у цій сфері науки. Суфікси, що тісно пов'язані з основою терміна утворюють частину мови, а префікси змінюють семантику слова і є лексично самостійними. Водночас, як префікси, так і суфікси можуть вносити новий лексичний відтінок і диференціювати терміни.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Ковалевська О.В. Греко-латинські афікси та їх роль у термінотворенні (на матеріалі терміносистеми "environmentalscience" сучасної англійської мови). DOI:10.32782/tps2663-4880/2020.14-1.22.
2. Українська мова: від фонетики до морфології. URL: https://ukr.ed-era.com/zmist_rozdilu/morfologichni_sposobi_slovotvorennya
3. George N., Agrios. Plant pathology, 5th ed. Department of Plant Pathology University of Florida, 2004 – 920 p.
4. Paul Holliday. A Dictionary of Plant Pathology, 2nd ed., 2001 – 562 p.
5. Greek-Latin Derivatives: Prefix and Suffix Starter List. URL: http://users.uoa.gr/~nektar/history/language/greek_latin_derivatives.htm.

УДК 599.9

ГРЕК І.М., асистент

Білоцерківський національний аграрний університет

Irina_grek@ukr.net

БОГОСЛОВСЬКИЙ ВИМІР РЕЛІГІЙНОЇ КОНФЛІКТНОСТІ

Досліджується богословське тлумачення природи релігійного конфлікту. Авторка виділяє елементи оцінки конфліктів.

Ключові слова: релігійний конфлікт, церква, богословська думка, Православна богословська традиція, конфесія

Окремого розгляду заслуговують богословські тлумачення природи релігійного конфлікту. У християнському контексті метафоричного розуміння Церкви як Храму (1 Кор. 3:1), спорудженого з «живих каменів» (1 Пет. 2:4-5), та концепції Церкви як Містичного Тіла Христова, які почасти зливаються у такий спосіб, що «архітектурна» лексика поєднується з термінологією «живого організму» [1, с. 247] конфлікти та розколи всередині Церкви постають або розхитуванням підвалин Храму або мученицьким зраненням її живих частин. Що стосується міжрелігійних конфліктів, – концепти «істинного» і «хибного» служіння Богові, «справжніх» і «фальшивих» релігій, доктрин та ідеологій, «розкольництва» і «ересі» лишаються активно затребуваними в різних напрямках богослов'я. Ці принципи зберігають свою присутність у взаємовідносинах з нехристиянськими релігіями, а також неохристиянськими новоутвореннями, несуть значний потенціал нетерпимості у ставленні до інших конфесій. Загалом, наявність постійних конфліктів між християнськими течіями веде свій відлік ще від доби раннього християнства, тому конфліктогенність можна розглядати як рису притаманну християнству взагалі, що знаходить своє втілення у постійній ідеологічній ворожнечі та богословських суперечках [2]. За богословськими міркуваннями, причини поділів та суперечок між вірними, розбрату великих Церков та навіть окремих громад – багатовимірні: вони закладені і в людській природі, і в історичних, канонічних, політичних перешкодах, і в хитрощах диявола, «котрий діє у будь-яких умовах»; тому й подолати ці суперечності самі люди безсилі – потрібна Божа допомога. Православна богословська традиція наголошує, що глибинним джерелом конфліктів між людьми, групами, народами є зіпсована гріхом природа людини, втрата гармонії між її різними силами – духовною, душевною і тілесною. Саме на